

Respublika fənn olimpiadalar məqsədinə çatır

Başa vurduqumuz həftə ölkəmizdəmiyyəti hadisə il yadda qaldı. Respublika fənn olimpiadalar qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimi keçirildi. Təhsil naziri Ceyhun Bayramov, millət vəkili, bir sıra dövlət qurumları, qeyri-hökumət təşkilatları və təhsil müəssisələrinin rəhbərləri, atanmış ziyalılar, münsiflər heyətinin sədrləri və üzvləri, olimpiada qalibləri, təhsil ictimaiyyətinin nümayəndələrinin qatıldığı tədbirdə unudulmaz anlar yaşandı. Xüsusən də onlar üçün. Uğra gedən yolu olimpiadalara hazırlıq və iştirak prosesində keçən, qalib olaraq önəmli xanəniyyətmişlər üçün. Hər biri uğurlar il həm özünün, həm də təmsil etdiyi ölkənin parlaq gələcəyində xəbərlər verir. Necə ki, Mübariz Qarayev Meksikada, Samir Babayev Amerikada, Məhsud Şəndiyev Kanadada və onlarla deyil, yüzlərlə azərbaycanlı olimpiada qalibi ölkəmizdə və onun hədudlarından kənarda nailiyyətlərini davam etdirirlər. Olimpiada təcrübəsində böyük qürurla danışan bu bilik qəhrəmanları nəinki davamçılar isə nə az, nə çox, düz 298 nəfərdir. Onlardan 45 nəfər qız, 89 nəfər gümüş, 142 nəfər bürünc medal qazanıb. Naxçıvan MR-də isə bilki olimpiadan 22 qalibi var.

Olimpiada bir elm yarıdır

Respublika fənn olimpiadalar ölkənin bütün şəhər və rayonlarındakı məktəblərini əhatə edən elm yarıdır. Ümumtəhsil müəssisələrinin 9-11-ci sinif əgirdlərini əhatə edir. Ayrı-ayrı fənlər üzrə xüsusi istedad olan əgirdlərin axtarılması, onları bilik və bacarıqları ilə qiymətləndirilməsi, əgirdlərin həmin fənlərdə olan maraqlarının artırılması, səlam rəqabət mühitində öz bilik və bacarıqları ilə nümayiş etdirmələri üçün imkan yaradılması məqsədi daşıyır. Azərbaycan dili və ədəbiyyat, riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya, informatika, coğrafiya və tarix olmaqla 8 fənn üzrə IX, X və XI sinif əgirdlərinin iştirakı ilə keçirilsə də, yarıda xüsusi istedad və hazırlıq ilə seçilən 7-8-ci sinif əgirdləri də tez-tez rast gəlinir.

Ölkəmizdə fənn olimpiadalar 3 mərhələdə keçirilir. Birinci rayon (şəhər) mərhələsi yanvar ayında, respublika mərhələsinin yarımfinal turu mart ayında, final turu isə aprel ayında Təşkilat Komitəsi tərəfindən müəyyən edilib. Mərkəzlərdə keçirilir.

Olimpiadaların respublika mərhələsinin yarımfinal turunun qalibləri yerli təşkilat komitələri, final turunun qalibləri isə respublika təşkilat komitəsi tərəfindən diplom, tərifnamə, qiymətli hədiyyələr ilə təltif olunurlar.

Diplom və medallara final mərhələsinin iştirakçıları və qribən 50 faizi layiq görülür. Bu mərhələyə yüksəlmiş əgirdlər isə iştirak sertifikatı təqdim olunur. Həmçinin, hər fənn üzrə olimpiadaların ən uğurlu əgirdi seçilir və "Birincilərin birincisi" nominasiyası ilə təltif edilir.

Artan dinamika

Ölkəmizdə keçirilən olimpiadaların 4 ildir artan dinamika ilə inkişafı nəzərdəni qəçməyib. Belə ki, 4 il öncə bu yarıa 22 min əgird qatılmışdısa, bu il respublika fənn olimpiadaların birinci-rayon (şəhər) mərhələsində 33 000 nəfər yaxın əgird iştirak edib. İdən il artan dinamika isə güclənən etimad və böyüyən maraqla izah oluna bilər. Belə ki, olimpiada 3 ildir fərqli qaydalarla müxtəlif formatda keçirilir. Hər il iştirakçıların sayının artması gərgin müsabiqə rəiti yaradır və kifayət qədər böyük rəqabət mühiti formalaşır. Nəticədə müxtəlif qruplarda olan məktəblilər hər növbəti mərhələyə daha çox hazırlanır və olimpiadada iştiraka kifayət qədər məsuliyyətlə yanaşırlar.

Artan dinamikaların ayrı-ayrı fənlər üzrə də müəahidə olunması olimpiadan məqsədinə çatdırmaq üçün göstəricisidir. Demək, əgirdlər arasında ayrı-ayrı fənlərdə olan sevgi artır.

Beynəlxalq fənn olimpiadalarındakı nəticələrimiz də yaxşıdır

Qeyd etmək liyk ki, Respublika fənn olimpiadalarında fəaliyyətə iştirak ölkəmizin beynəlxalq bilik yarışlarında nəticələrinə də təsir edib. 1959-cu ildən keçirilən Beynəlxalq Riyaziyyat Olimpiadasında 100-110 ölkə iştirak edibdir. Bu yarışda Ağirdiriminin böyük qələbəsi 4 bürünc medal olub və bu nəticə ilə yarışa qatılan 104 ölkə arasında Azərbaycan 242-ci yerdə qərarlaşmışdır. 1967-ci ildən keçirilən Beynəlxalq Fizika Olimpiadasında 80-90 ölkə qatılır. 2017-ci ildə keçirilən yarışda məktəblimiz bir bürünc medal qazanmışdır. 1968-ci ildən keçirilən Beynəlxalq Kimya Olimpiadasında isə 70-80 ölkə qatılır və onlardan biri, Azərbaycan bu yarışda 4 iştirakçı ilə təmsil olunur. Azərbaycanın sözügedən fənn üzrə böyük qələbəsi 2017-ci ildə olub. Kimyadan bilik yarışına qatılan Azərbaycan məktəblisi qələbə medalı qazanaraq ölkəmizin 12 il əvvəlki uğurunu təkrarlaymışdır.

1989-cu ildən keçirilən Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasına qatılan 75-80 ölkə arasında Azərbaycanın da adı var. Ölkəmiz bu yarışa 4 nəfər iştirakçı göndərmişdir.

Beynəlxalq Biologiya Olimpiadası (1990-cı ildən keçirilir) 65-75 ölkənin qatıldığı biologiya üzrə bilik yarışında da Azərbaycan 4 nəfər iştirakçı ilə təmsil olunur.

Onu da qeyd etmək ki, beynəlxalq olimpiadalarda təmsil olunan komandalarımız əksər hallarda uğurlu komandalardır. Tərkibində 7-8-ci sinifə qədər olan komandalarımız nümayiş etdirdikləri bilikləri ölkəmizi fəxrətləndirirlər. Bunun nəticəsidir ki, beynəlxalq olimpiadalarda olan medal sayı ilə də yaxşıdır. Xatırladaq ki, Azərbaycan məktəblisi 1994-cü ildən beynəlxalq olimpiadalarda 314 medal qazanmışdır. Son 5 il ərzində isə məktəblilər ölkəmizə 3 qələbə, 21 gümüş və 85 bürünc medal olmaqla, ümumilikdə 109 medal götürüblər. Bu da müstəqillik dövründə qazanılan bütün medallardan 35 faizidir. Təkcə fizikadan və kimyadan qələbə, gümüş və bürünc medallar qazanaraq 2017-ci ildə Ağirdiriminin ölkəmizə adının ilk 20 ölkə arasında yer alması nail olub. Bu nəticə ilə Azərbaycan keçmiş sovet ölkələri arasında yalnız Rusiyadan geri qalmamışdır.

Olimpiada qalibi: min nəfərdən biri

“Respublika fənn olimpiadalarında qalibi olmaq həmin nəfərdən biri olmaq deməkdir”, deyən Təhsil İnstitutunun direktoru vəzifəsini icra edən Emin Məmmədovun sözlərinə görə, onları ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarında da yüksək nəticə göstərirlər. Qəbul imtahanlarında göstərilən 2015-ci ildə orta hesabla 637 bal, 2016-cı ildə 643 bal, 2017-ci ildə isə 657 bal olub.

Ötən ilin qəbul imtahanlarında olimpiada qalibi rətin bütün fənlər üzrə orta bal 600-dən yuxarı olub. Minimal bal 515 bal olmaqla, 3 nəfər maksimum 700 bal toplaymışdır. Elə bu ilki qəbul imtahanlarında da olimpiada qalibi olan abituriyentlərin arasında 700 bal toplayan Ağirdirir var. Belə ki, bütün test suallarına düzgün cavab verərək 700 bal toplayan III ixtisas qrupu üzrə 45 nömrəli tam orta məktəbin Ağirdi Elvin Kərimli, 89 nömrəli tam orta məktəbin Ağirdi Əliyev, Həsənova, 214 nömrəli tam orta məktəbin Ağirdi Leyli Şəhmədova və Texniki-Humanitar Liseyin Ağirdi Zeynəb Quluzadə olimpiada qalibidir. Qeyd etmək ki, Elvin Kərimli 2017-2018-ci tədris ilində keçirilən Respublika fənn olimpiadalarında tarix fənni üzrə bürünc medalın, Leyli Şəhmədova 2016-cı və 2017-ci illərdə Respublika fənn olimpiadalarında tarix fənni üzrə qələbə medalının sahibidir. Zeynəb Quluzadə isə bu il keçirilən Respublika Fənn Olimpiadasının qələbə medalçısıdır. Zeynəb 2016-cı və 2017-ci illərdə keçirilən fənn olimpiadalarında Azərbaycan dili və riyaziyyat fənni üzrə bürünc medal, 2017-ci və 2018-ci tədris ilində isə eyni fənn üzrə qələbə medalı qazanmışdır.

Qaliblərin seçimi

E. ?mrullayevin sözl?rin? gör?, qalib?rin seçdiyi ali t?hsil mü?ssis?l?ri aras?nda Tibb Universiteti ilk s?radad?r. Qalib? Qalib?rnt?r?find?n Bak? Dövl?r Universiteti b. Az?rbaycan Dövl?t iqtisad?r Universiteti (UNEC) b. Az?rbaycan Respublikas?n?n Prezidenti yan?nda Dövl?t ?dar?çilik Akademiyas?, Bak? Ali Neft M?kt?bi d? ?n çox seçil?nl?rd?ndir.

?xtisaslara g?linc?, qalib?rin ?ks?riyy?ti tibb ixtisaslar?n? seçir. Onlar?n seçimin? daxil olan ixtisaslara müalic? i?i?i, hüquq?ünas?l?q, proses?rin avtomatla?d?r?lmas? müh?ndisliyi, biznesin idar? edilm?s?, neft-qaz müh?ndisliyi ixtisaslar? ba?ç?l?q edir.

Olimpiada qalib?ri harada yeti?ir?

Olin Olimpiada qalib?rinin u?uru onlar? yeti?dir?n m?kt?bl?rin d?u?urudur. Ax?, o? ?agirdl?ri bu m?kt?bl?r y yeti?dirib? ?lk be?likd? Fizika, riyaziyyat v? informatika t?mayüllü lisey, akademik Z?rif? ?liyeva ad?na lisey, Türkiy? D?yan?t V? qfi Bak? Türk liseyi, akademik Z?rif? ?liyeva ad?na liseyin eksperimental pilot sinifl?ri (?st?k - Bak?), Kimya, biologiya t?mayüllü lisey s?ralan?b. Fizika, riyaziyyat v? informatika t?mayüllü lisey 6 q?z?l, 7 gümü? v? 11 bürünc olmaqla 24 medal, akademik Z?rif? ?liyeva ad?na lisey 4 q?z?l, 8 gümü? v? 7 bürünc olmaqla 19 medal, Türkiy? D?yan?t V? qfi Bak? Türk liseyi 3 q?z?l, 10 gümü?, 13 bürünc olmaqla 26 medal, akademik Z?rif? ?liyeva ad?na liseyin eksperimental pilot sinifl?ri (?st?k - Bak?) 3 q?z?l v? 3 gümü? olmaqla 6 medal, Kimya, biologiya t?mayüllü lisey 2 q?z?l, 4 gümü? v? 4 bürünc olmaqla 10 medal qazan?b.

Ümumiyy?t?, Bak? ?h?rind? yerl???n m?kt?bl?r 10 q?z?l, 14 gümü? v? 28 bürünc olmaqla 52 medala sahib ç?x?blar. Sumqay?t ?h?rinin ?agirdl?ri is? 2 q?z?l, 10 gümü?, 10 bürünc olmaqla 22 medal qazan?blar. Bel?likl? d?, bu il medallar?n ?ks?riyy?tini T?hsil Nazirliyinin birba?a tabeliyind? olan ümumi t?hsil mü?ssis?l?rinin ?agirdl?ri?id? edib?r. Onlar 66 medal olmaqla 13 q?z?l, 23 gümü? v? 30 bürünc medal qazan?blar.

Olimpiadaya regionlar?m?z çox aktiv ??kild? qo?ulub. G?nc?, ?ki, Ming?çevir, O?uz, Neftçala, L?nk?ran, B?rd?, Qazax, ?abran, Zaqatala ?h?r v? rayonlar?ndan olan ?agirdl?r d? qalib?r c?rg?sind? yer ala bilib?r.

Olimpiada qalib?rin? müsabiq?d?nk?nar t?l?b? olmaq ?ans?

Heç Heç kim? sirr deyil ki, beyn?lxalq olimpiya q?z?l? dünyan?n qabaqc?l universitetl?rin? q?bul olunmaq dem?kdir. Art?q Az?rbaycanda da bel? bir qayda t?bqi edil? bil?r. Olimpiada qalib?rinin bir neç? ildir ki, öz n?tic?l?rini ali t?hsil mü?ssis?l?rin? q?bul imtahanlar?nda da do?rultmas? bel? bir q?rar?n günd?m? g?lm?s?n? s?b?b olub. Bu istiqam?td? n?z?rd? tutulan yenilikl?ri, olimpiada qalib?ri il?ba?l? yeni t???bbüsü t?hsil naziri Ceyhun Bayramov çatd?r?b. O, mükafatland?rma m?rasimind?ki ç?x??? zaman? aç?qlay?b ki, beyn?lxalq olimpiada qalib?ri ist?nil?n ixtisa ixtisas üzr? respublika f?nn olimpiadalar? qalib?ri is? qalib olduqlar? f?nl?r? uy?un ixtisaslar üzr? ali t?hsil mü?ssis?l?rin? müsabiq?d?nk?nar q?bul edil? bil?r. Bu bar?d? qanunvericilikd? müvafiq d?yi?iklikl?rin edilm?si üçün T?h T?hsil Nazirliyind? t?klif?r haz?rlan?b. C. Bayramov bildirib ki, t?klif?r art?q aidyy?ti qurumlarla raz?la?d?rma m?rh?l?sind?dir. Haz?rlanm??? t?klif?r Milli M?clis?d? t?qdim olunacaq: "Respublika f?nn olimpiadalar?n?n qalib?ri çox yüks?k haz?rl???a malikdir?r. Haz?rda dünya f?nn olimpiadalar?n?n qalib?ri müvafiq ixtisaslara müsabiq?d?nk?nar q?bul oluna bilirl?r. ?agirdl?rin olimpiadada i?tirak?n? stimulla?d?rmaq üçün dünya f?nn olimpiadalar? qalib?rinin ist?nil?n ist?nil?n ixtisas, respublika f?nn olimpiadalar? qalib?rinin i?is? qalib olduqlar?z f?nn üzr? ali m?kt?bl?r? müsabiq?d?nk?nar q?bul olunmas? onlar üçün stimulla?d?r?c? rol oynaya bil?r. Buna gör? d? bu m?s?l? il?ba?l? t?klif?r haz?rlad?q".

T?hsild? n?tic?l?rin daha da yax???la?d?r?lmas? istiqam?tind? görüln? il?l?rd?n dan??ark?n, nazir xüsusi istedadl? ?agirdl?r üçün liseyl?rin say?n?n art?r?lmas? bar?d? planlar?n da aç?qlay?b.

Respublika Fənn Olimpiadas? bilik hərəkatına çevrildi

İddən il Olimpiada qalibi olmaq istəyənlərin sayının artması, qalib olanların isə Olimpiadadakı nəticələrini bəbəqə imtahanlarda, xüsusən, ali təhsil müəssisələrində qəbul imtahanlarında da təsdiqləməsi ölkəmizdə keçirilən Respublika fənn Olimpiadalarına etimadın gücləndirib. Təhsil naziri Ceyhun Bayramovun fikrincə, Prezident İlham Əliyevin bu tədris ilinin əvvəlində Bakıda hərtərəfli 20 nömrəli məktəblərin açılması vənda etdiyi çox zaman Olimpiada nəticələrini xüsusi vurğulaması, bu nəticələrə təhsilin keyfiyyətinin vacib amili kimi qeyd etməsi müvafiq sahənin ölkə rəhbərliyi üçün prioritet istiqamət olduğunun bariz göstəricisidir. Təhsil naziri 33 mindən çox əgirdini iştirak etdiyi Respublika fənn Olimpiadalarına nən artıq adıyar deyil, elm və bilik hərəkatına çevrildiyini vurğulayb. Nazir bu il Respublika fənn Olimpiadalarında idə edilən 298 medalın 141-nin bölgələrinə payna düddüyünü diqqətçəkərək, Azərbaycanın 50 müxtəlif bölgəsində təhsil alan əgirdlərin Olimpiada qalibləri sərəsənda olduğunu qeyd edib: "Bu göstərici sübut edir ki, Respublika fənn Olimpiadaları hərtərəfli fənn biliy müسابiqəsi deyil, sözün əsl mənasında, bilik hərəkatıdır".

www.muallim.edu.az